

Nota van inspraak

**Partiële herziening Algemene regels
Waterschap Aa en Maas**

Waterschap Aa en Maas
Behoort bij besluit nr. 58047
d.d. 16 maart 2021
Het dagelijks bestuur mij bekend,
de dijkgraaf,

Nota van inspraak

Herziening algemene regels toename verhard oppervlak 2021

1 Inleiding

Aanleiding

De waterschappen Aa en Maas, Brabantse Delta en De Dommel hebben gezamenlijk één beleid ten aanzien van de afvoer van hemelwater door toename en afkoppelen van verhard oppervlak naar oppervlaktewater. Sinds 2015 hebben de waterschappen ook een gelijklopende keur met bijbehorende algemene regels en beleidsregels. Actualisatie vindt eveneens gezamenlijk plaats.

De grondwaterstand in Noord-Brabant laat in de afgelopen jaren een licht dalende trend laat zien. Deze trend is een risico voor het halen van doelen voor de Kaderrichtlijn Water. Naast het beheersen van het gebruik van grondwater, is het eveneens noodzakelijk om te borgen dat het grondwater voldoende aangevuld wordt door meer water te conserveren en te doen infiltreren ter aanvulling van grondwater. De toename van het verhard oppervlak is een belangrijke factor bij de afname van infiltratie van hemelwater, en daarmee belangrijke factoren voor de aanvulling van grondwater;

Een aanscherping van de regels voor het compenseren van versnelde afvoer van hemelwater via verhard oppervlak naar oppervlaktewater is derhalve een eerste stap. De algemene regels zijn bij elk van de drie waterschappen gelijktijdig ter inzage gelegd.

Verloop van de inspraak

Het dagelijks bestuur van Waterschap Aa en Maas heeft op 15 december 2020 de volgende ontwerpbesluiten vastgesteld:

1. Ontwerp-besluit Derde partiële herziening Algemene regels waterschap Aa en Maas.

Deze ontwerpbesluiten zijn op 21 december 2020 gepubliceerd en vanaf dat moment konden belanghebbenden tot 1 februari 2021 een zienswijze indienen. Hierop zijn bij Waterschap De Dommel twee zienswijzen ontvangen. Bij de waterschappen Aa en Maas en Brabantse Delta zijn geen zienswijzen ingediend.

2 Zienswijzen

Zienswijze 1

Indiener: gemeente Eindhoven

Datum: 25 januari 2021

Zienswijze:

"1. De gemeente Eindhoven is onvoldoende betrokken geweest bij de aanscherping van de Keurregels. Dit is bovendien ook in strijd met de Omgevingswet, omdat overheden in overleg met elkaar moeten treden. Tot slot vraagt de gemeente zich af waarom zij niet deelneemt aan het breed bestuurlijk grondwateroverleg BGG.

2. Voor de bestrijding van verdroging zou een bergingsopgave van 20 mm er al voor zorgen dat het grootste deel van de neerslag kan infiltreren. Afhankelijk van de omstandigheden kan het, mede gelet op de drukte in de ondergrond, een onnodig dure maatregel zijn om zoveel berging te vereisen;

3. in de uiteindelijke teksten moet héél duidelijk naar voren komen dat de wijziging in de regelgeving alleen van toepassing is indien hemelwater direct op oppervlaktewater wordt geloosd. Op indirecte lozingen via terrein of de riolering van gemeenten, is deze wijziging niet van toepassing omdat dan de rekentool niet meer kan worden gebruikt voor e stimulatie van meer groen in de stad.

4. Het klimaatadaptatiebeleid van de gemeente Eindhoven zal als gevolg van de aanpassing in de Keur sterk verzwakt worden. Dit moet voorkomen worden, daarom het verzoek om de aanpassingen in de Keur zo in te richten dat dit het gemeentelijk beleid niet negatief beïnvloed.

Beoordeling:

1. In het BGG is afgesproken om voor het nieuwe groeiseizoen de grenswaarde in de algemene regels voor nieuw verhard oppervlak aan te passen van 2.000 m² naar 500 m². De tijd die beschikbaar is tot het volgende groeiseizoen laat de waterschappen helaas weinig ruimte voor actief overleg met gemeenten. Wel willen de waterschappen de gemeenten graag betrekken bij de verdere verdieping en uitwerking van de regelgeving met als doel om waar mogelijk de infiltratie van water in de bodem te bevorderen.

De Brabantse waterschappen hebben de deelname van gemeenten in de Breed Bestuurlijk Grondwateroverleg (BBG) aan de orde gesteld en de provincie gevraagd of er een vertegenwoordiger van de gemeenten kan worden uitgenodigd. De provincie heeft hier gehoor aan gegeven en vanaf nu worden de gemeenten vertegenwoordigd.

2. De wijziging van de grenswaarde 2.000 m² naar 500 m² voor toename verhard oppervlak heeft weliswaar als doel om meer hemelwater te laten infiltreren, maar het primaire doel van de verbodsbepaling in de Keur en algemene regel 15 is de toename van de piekafvoer van hemelwater op het oppervlaktewaterstelsel te beperken. Een bergingsopgave van 20 mm zou wellicht voldoende kunnen zijn voor infiltratie in de grond, maar een bergingsopgave van 60 mm is naar onze mening minimaal noodzakelijk om te voorkomen dat hemelwater versneld wordt afgevoerd op oppervlaktewater.

3. In de aanhef van Algemene regel 15 Afvoer hemelwater door toename en afkoppelen van verhard oppervlak, staat vermeld dat deze regel van toepassing is op het afvoeren van hemelwater via toename verhard oppervlak naar een oppervlaktewaterlichaam. Dit komt in de uiteindelijke regeling derhalve voldoende naar voren. In de publicatietekst van het ontwerp-besluit ontbreekt de nadruk hierop echter, dus dit kan worden aangevuld.

4. In de Eindhovense Klimaattoets uit januari 2019¹ staat vermeld dat bij nieuwe ontwikkelingen groter dan 150 m² een waterberging van 60 mm gerealiseerd moet worden per m² verharding. Voor ontwikkelingen onder de 150 m² geldt een waterberging van 20 mm per m² verharding. Met de beoogde wijziging schrijven wij voor dat bij ontwikkelingen groter dan 500 m² verharding 60 mm waterberging moet worden gerealiseerd. Dit komt derhalve overeen met het klimaatadaptatiebeleid van de gemeente Eindhoven.

Advies:

In de publicatietekst expliciet vermelden dat de wijziging van toepassing is op de regels voor een versnelde afvoer van hemelwater via verhard oppervlak naar oppervlaktewater.

¹ [De Eindhovense Klimaattoets.pdf \(eindhovenduurzaam.nl\)](#)

Zienswijze 2

Indiener: gemeente Eersel

Datum: 27 januari 2021

Zienswijze:

"1. De algemene regel in de Keur schrijft voor dat een bergingscompensatie van 60 mm ten opzichte van het verhard oppervlak benodigd is. Vooral bij kleine herontwikkelingen in bestaand gebied betekent dit een forse inspanning voor een gering effect op de grondwaterstand, waardoor de haalbaarheid van deze kleine ontwikkelingen onder druk komt te staan. De benodigde bergingscompensatie in de Keur schiet het doel voorbij als gekeken wordt naar de aanvulling van het grondwater. Voor de aanvulling van grondwater kan met kleinere hoeveelheden bergingscompensatie - 15 mm - verreweg de meeste neerslag in de bodem infiltreren.

2. In de Waterwet is opgenomen dat een perceeleigenaar zelf verantwoordelijk is voor de verwerking van hemelwater, voor zo ver dat redelijk kan worden geacht. Een bergingscompensatie van 60 mm ten opzichte van het verhard oppervlak voor het aanvullen van grondwater gaat ons inziens voorbij aan deze redelijkheid. Er wordt hier een onevenredig grote inspanning gevraagd in verhouding tot het effect.

Beoordeling:

1. De wijziging van de grenswaarde 2.000 m² naar 500 m² voor toename verhard oppervlak heeft weliswaar als doel om meer hemelwater te laten infiltreren, maar het primaire doel van de verbodsbepaling in de Keur en algemene regel 15 is de toename van de piekafvoer van hemelwater op het oppervlaktewatersysteem te beperken.. Een bergingsopgave van 15 mm zou wellicht voldoende kunnen zijn voor infiltratie in de grond, maar een bergingsopgave van 60 mm is naar onze mening minimaal noodzakelijk om te voorkomen dat hemelwater versneld wordt afgevoerd op oppervlaktewater.

2. Het bepaalde in artikel 3.5 Waterwet houdt een inspanningsplicht voor de gemeente in. Dit betreft de gemeentelijke hemelwaterzorgplicht en houdt in dat gemeenten een voorziening moeten aanbieden waarin hemelwater kan worden geloosd. Indien een burger of bedrijf redelijkerwijs niet in staat is om het hemelwater zelf op te vangen of te infiltreren in de bodem, dan mag diegene het lozen op de voorzieningen van de gemeente. Deze vorm van lozen wordt ook wel 'indirecte lozing' van hemelwater genoemd. Dit staat echter los van de aanpassing in de algemene regels Keur, omdat deze aanpassing ziet op een zogenoemde 'directe lozing' van hemelwater op oppervlaktewater. Het primaire doel van de verbodsbepaling in de Keur en algemene regel 15 is de toename van de piekafvoer van hemelwater op het oppervlaktewatersysteem te beperken.

Advies:

De algemene regels niet te wijzigen naar aanleiding van de ingediende zienswijze.

3 Aanpassingen vanwege ambtelijke reacties bij de drie waterschappen

Er is bij waterschap Aa en Maas een ambtelijke reactie ingediend die tot een aanpassing van ondergeschikte aard heeft geleid. Deze aanpassing wordt hieronder omschreven.

Ambtshalve wijzigingen

Betreft	Reden	Aanpassing
Verwijzing naar Kaart gevoeligheidsfactor in algemene regel 15	Tot aan de huidige herziening van de algemene regels was een kaart in de bijlage opgenomen, genaamd: Kaart gevoeligheid piekafvoeren. Hiernaar werd verwezen in de definitie van <i>gevoeligheidsfactor</i> zoals opgenomen in algemene regel 15. Deze kaart is echter sinds 2019 opgenomen bij de Kaarten voor beschermde gebieden (Keurkaarten) van waterschap Aa en Maas. Om deze reden dient de verwijzing in de definitie van <i>gevoeligheidsfactor</i> te worden aangepast.	Terechte opmerking. De verwijzing zal worden aangepast n.a.v. de actualisatie van de Keurkaarten.